

Motto:

„Educația copilului trebuie să urmărească dezvoltarea respectului față de mediul natural.”

(Art. 29, Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

COPACUL DE HÂRTIE – UN PROIECT PENTRU EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI PROTEJAREA MEDIULUI

Prof. Doinița BĂLĂȘOIU

Colegiul Național „Ștefan Odobleja” – Craiova

REZUMAT. Educația ecologică se pretează foarte bine la îmbinarea formelor de educație instituționalizate cu formele de „educație alternativă”, devenind astfel, mai atractivă: un om cu un comportament sănătos față de mediu „știe” ce trebuie să facă și „face” ceea ce trebuie pentru a folosi mediul natural, păstrându-l și pentru urmași. Prin educație ecologică, tinerii acumulează cunoștințe, își formează deprinderi, și – mult mai important – își manifestă atitudini responsabile față de mediul în care trăiesc. Pe parcursul formării lor, în învățământul primar, gimnazial și preuniversitar, elevii parcurg un traseu ascendent care începe de la conștientizare (înțelegere sensibilă a mediului în ansamblu și a problemele lui), ajunge la cunoaștere (înțelegerea principiilor de bază după care „funcționează” mediul), continuă cu atitudinile care demonstrează grija pentru menținerea calității mediului și cu deprinderile necesare sesizării problemelor mediului, investigării acestora și contribuției la rezolvarea acestora și se finalizează cu participarea activă și consecventă la acțiuni pozitive și bine gândite care să conducă la rezolvarea problemelor mediului. Valențele informaționale și corelative ale educației ecologice – înțeleasă ca abordare transdisciplinară – sunt multiple și devin eficiente dacă au constanță și atractivitate. Lucrarea prezintă proiectul numit „Copacul de hârtie” prin care s-a urmărit realizarea componentei de educație ecologică și pentru protecția mediului, derulat în parteneriat cu Organizația Nonguvernamentală VIS – Viață prin Implicare Socială, în cadrul unui parteneriat aflat în al cincilea an de aplicare.

Cuvinte cheie: educație alternativă, educație ecologică, protecția mediului.

ABSTRACT. Environmental education is well suitable to combining forms of institutionalized education with forms of „alternative education”, thus becoming more attractive: a man with a healthy behavior towards the environment „knows” what to do and „do” what it takes to use the natural environment and preserving it for posterity. Through environmental education, youth gaining knowledge, develop their skills, and - most importantly - show their responsible attitude towards the environment they live. During their training in primary, secondary and pre-university, students pass through an ascending route that starts from awareness (understanding sensitive environment as a whole and his problems), attain knowledge (understanding the basic principles according to which „work” environment), continues with attitudes that demonstrate concern for maintaining environmental quality and referral skills necessary to environmental problems, investigate them and contribute to their resolution and ends with the active participation and consistent positive and thoughtful actions that lead to environmental problem solving. Informational and correlative valences of ecological education - understood as a transdisciplinary approach - are multiple and become effective if they are consistent and attractive. This paper presents a project called „Paper Tree” that was intended to achieve ecological education component and environmental protection, in partnership with NGO VIS - Living through social involvement, in a partnership that in the fifth year of implementation.

Keywords: alternative education, ecological education, environmental protection.

1. INTRODUCERE

Educația ecologică reprezintă o componentă importantă a sistemului educațional la nivel mondial, cu atât mai importantă cu cât, creșterea demografică, industrializarea și acțiunile – deseori necontrolate – ale omului asupra mediului, acutizează problema

protecției mediului înconjurător. Mai mult chiar, la nivel global, educația ecologică are un rol determinant în direcția corelării intereselor umanității cu legile naturii – ca premisă pentru continuarea vieții pe planeta Pământ: dublarea măsurilor de ordin juridic și administrativ prin măsuri de ordin educațional amplifică șansele de succes ale tuturor acțiunilor dedicate protecției mediului.

COPACUL DE HÂRTIE – UN PROIECT PENTRU EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ȘI PROTEJAREA MEDIULUI

Chiar dacă, așa cum se știe, schimbarea mentalității oamenilor se realizează greoi, mult mai lent decât ar fi necesar, totuși, în lipsa educației ecologice inițiată de la vârste fragede și continuată pe tot parcursul formării inițiale, nu se poate vorbi de asigurarea premiselor pentru o dezvoltare durabilă și de o viață sănătoasă în mediul înconjurător și în armonie cu acesta.

Educația ecologică se pretează foarte bine la îmbinarea formelor de educație instituționalizate cu formele de „educație alternativă”, devenind astfel, mai atractivă: un om cu un comportament sănătos față de mediu „știe” ce trebuie să facă și „face” ceea ce trebuie pentru a folosi mediul natural, păstrându-l și pentru urmași.

Prin educație ecologică, tinerii acumulează cunoștințe, își formează deprinderi, și – mult mai important – își manifestă atitudini responsabile față de mediul în care trăiesc.

Pe parcursul formării lor, în învățământul primar, gimnazial și preuniversitar, elevii parcurg un traseu ascendent care începe de la conștientizare (înțelegere sensibilă a mediului în ansamblu și a problemelor lui), ajunge la cunoaștere (înțelegerea principiilor de bază după care „funcționează” mediul), continuă cu atitudinile care demonstrează grija pentru menținerea calității mediului și cu deprinderile necesare sesizării problemelor mediului, investigării acestora și contribuției la rezolvarea acestora și se finalizează cu participarea activă și consecventă la acțiuni pozitive și bine gândite care să conducă la rezolvarea problemelor mediului.

Valențele informaționale și corelative ale educației ecologice – înțeleasă ca abordare transdisciplinară – sunt multiple și devin eficiente, dacă au constanță și atractivitate.

2. PREZENTAREA PROIECTULUI „COPACUL DE HÂRTIE”

Având în vedere contribuția pe care și-o poate aduce educația ecologică la transpunerea în practică a țințelor de dezvoltare armonioasă a personalității elevilor în cadrul generos de dezvoltare durabilă a societății, precum și experiența pozitivă obținută prin derularea altor proiecte în perioada 2009-2012, proiectul (derulat în anii școlari 2012-2013 și 2013-2014) și-a propus atingerea următoarelor obiective:

– creșterea nivelului și calității educației civice a tinerilor, prin acțiuni convergente de educare ecologică și de protejare a mediului, de formare a unui cetățean responsabil;

– valorificarea oportunităților de formare continuă a cadrelor didactice prin schimburi de experiență și de exemple de bună practică;

– formarea/dezvoltarea la elevi a conștiinței proprii valori, prin organizarea unor activități extracurriculare menite să pună în valoare contribuțiile individuale la conservarea mediului (activități de ecologizare, de plantare de arbuști, arbori și pomi fructiferi, plante ornamentale etc.);

– consilierea elevilor în vederea formării și dezvoltării unei atitudini proactive în raport cu imperativele prezervării mediului înconjurător, pentru integrarea în viața comunității;

– realizarea unor acțiuni menite să dezvolte atitudinea civică responsabilă, optimismul și dorința de a colabora, de a depăși dificultățile actuale legate de protecția mediului înconjurător.

Fig. 1. Sigla proiectului „Copacul de hârtie”.

Grupul țintă a fost constituit de:

- elevii Colegiului „Ștefan Odobleja” din Craiova, tineri voluntari care doresc să se implice în activitățile specifice protecției mediului și dezvoltării durabile;

- cadre didactice implicate în activități ecologice.

Activități derulate și rezultate obținute în anul școlar 2013-2014:

1) „Plantele – resursă și izvor de sănătate” în noiembrie 2013 – colectare de deșuri de hârtie și raportare într-o activitate educativă care a inclus și intervenții ale elevilor cu privire la beneficiile conservării mediului;

2) „Copacul de hârtie” în decembrie 2013 – sesiune de formare a cadrelor didactice pentru educația ecologică și concurs cu premii pe teme de ecologie și protecția mediului, în parteneriat cu ONG VIS și cu ONG „Eco World 2010”;

3) „Sănătatea și mediul” în ianuarie 2014 – campanie de redactare a unor articole pentru revista școlii, legate de protecția mediului, dezvoltarea durabilă, efectele poluării și intervenții inovative pentru limitarea acestora;

4) „*A sădi un pom = a investi în viitor*” în martie 2014 – activități de plantare de pomi, arbuști, gard viu și flori în curtea școlii, materialul săditor fiind pus la dispoziție de ONG VIS – partener în proiectul descris;

5) „*Suntem parte din mediu!*” în mai 2014 – activitate extracurriculară de prezentare de către elevi, îndrumați de profesori, a principiilor de viață sănătoasă într-un mediu sănătos, în parteneriat cu elevi de la Liceul „Traian Vuia” din Craiova.

3. ÎN LOC DE CONCLUZII ...

Derularea proiectului „Copacul de hârtie” a permis elevilor și cadrelor didactice să participe la activități extracurriculare menite să dezvolte/stimuleze atitudinile pozitive în raport cu problemele mediului înconjurător și să faciliteze interacțiunea tinerilor cu mediul și problemele sale, pentru motivarea în lupta cu poluarea sub toate aspectele sale.

Colaborarea cu specialiști pentru a conserva mediul și pentru a crește calitatea factorilor de mediu a fost fructuoasă și a permis accesul la informații conexe problematicii protecției mediului și dezvoltării durabile.

Partenerul ONG VIS a acordat, după posibilități, asistență și sprijin material în activitățile organizate pentru conservarea, ecologizarea și protejarea mediului și a informat părinții, profesorii și elevii despre posibilitățile ONG-ului de a-i ajuta în demersul civic de conservare și ecologizare a zonelor de interes public și a celor de domiciliu.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Coman M., Dăscălescu, A. *Ghid de bune practici de mediu*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008.
- [2] Grădinaru, I., *Protecția mediului*, Editura Economică, București, 2000.
- [3] Nedelcu, G., Nedelcu, M., *Educația ecologică și voluntariatul în protecția mediului*, Fundația pentru Cultură și Educație Ecologistă Ecotop, Editura Treira, Oradea, 2003.

Despre autor

Ing. **Doinița BĂLĂȘOIU**

Colegiul Național „Ștefan Odobleja” – Craiova

Absolventă a Facultății de Electrotehnică din Craiova – secția Electromecanică. Ca inginer de producție la IA ARO – Câmpulung Muscel și IUG SA – Craiova (POPECI SA), a obținut mai multe brevete de inovator. A absolvit cursuri postuniversitare de mecatronică și tehnologii asistate de calculator. În prezent, este profesoară în învățământul preuniversitar, autoare de manuale, softuri și auxiliare didactice.